

Spoštovani člani in članice!

V tokratnem poljudnem članku boste spoznali, da je perje ptic življenjsko okolje za mnogo, velikokrat s prostim očesom skoraj nevidnih živali. Imenujemo jih zunanji zajedalci, nekateri med njimi so Vam že znani, nekateri so znani le strokovnjakom. Članek je napisal izvrsten poznavalec zunanjih zajedalcev pri pticah in sesalcih - raziskovalec dr. Tomi Trifar. Ornitološki potopis opisuje Etiopijo, ki se ponaša z velikim številom endemičnih vrst rastlin in živali. Od 860 zabeleženih vrst ptic jih je kar 16 endemičnih! Pred nami je poletje in v rubriki Ornitološki izlet Vam predstavljamo Strunjanske soline. Morda jih obiščete, ko boste že naveličani poležavanja v gneči na plaži. Seveda so Strunjanske soline zanimive tudi v drugih letnih časih.

V DOPPS-u smo izpeljali pomemben projekt - izdali smo knjigo Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji. Knjigo je uredil biolog Slavko Polak, ki je dolga leta vodil in koordiniral projekt IBA. Slavko se je temu delu popolnoma predal in z njemu lastno voljo in vztrajnostjo projekt tudi zelo uspešno dokončal. Njegovo delo bo nadaljeval mladi biolog Luka Božič. Slavku se iskreno zahvaljujemo.

Celotna številka Sveta ptic je tokrat bolj naravovarstveno obarvana. Svetovni dan okolja smo proslavili 5. junija. Letošnji Svetovni dan okolja je bil posvečen ugibanjem, kakšno je pravzaprav stanje okolja, ali okolje še omogoča kvalitetno preživetje človeku, živalim in rastlinam. Zahteve človeštva do okolja postajajo neznosne: pridelava hrane se mora povečati, da je bo zadosti za dodatnih 3 milijarde ljudi v naslednjih 30 letih, trenutno ena tretjina svetovnega prebivalstva živi v pomanjkanju vode - v naslednjih 30 letih se bo število ljudi, ki bodo živeli v pomanjkanju vode, podvojilo; eni tretjini človeštva je les edini vir kurjave - v naslednjih 30 letih se bo potreba po lesu za kurjenje podvojila; v naslednjih 30 letih naj bi izumrlo 10 do 15 odstotkov vrst.

V naslednjih štirih letih bo porabljenih 21 milijonov dolarjev za študije, na osnovnih katerih bodo ocenili, kolikšen je človekov vpliv na okolje. Te bodo tudi izhodišče za odločitve, kako popraviti storjeno škodo okolju in kako okolje varovati v prihodnosti. Največjo vlogo pri tem projektu bodo odigrali Združeni narodi in njihove agencije. Začetek študije je zelo obetaven. NASA je Združenim narodom podarila 16.000 satelitskih posnetkov zemeljskega površja. Posnetki so dragocen vir informacij, kakšne spremembe so se zgodile v obalnih območjih, podeželju, gorovjih, mokriščih, na kmetijskih in urbanih površinah od leta 1992. Po pregledu satelitskih posnetkov so Združeni narodi 18. maja letos sporočili, da se ploden polmesec, ki sta ga ustvarili reki Tigris in Evfrat, zelo hitro izsušuje. Izsuševanje in zaježitve so uničile skoraj 90 odstotkov mezopotamskih mokrišč.

In kako je v Sloveniji? Nekateri bi se radi kar na hitro znebili živalskih vrst, ki so jim trn v peti. Nekatere vrste pa izginjajo z manj hrupa, tako kot izginjajo njihova življenjska okolja. In tako kot izginjajo ptice, postaja vse bolj negotovo preživetje vrste *Homo sapiens*.

Andreja Ramšak